

Celem projektu jest zbadanie zagadnienia funkcjonowania literatury popularnej we wczesnowośrednio-wiekowym Krakowie.

"Popularność" danego tekstu oznacza jego "dostępność", przejawiając się zarówno w budowie tekstu, jak i jego odbiorze w środowisku publicznym. Dotychczasowe badania dawnej literatury popularnej dostarczyły wielu informacji na temat struktury tych tekstów czy ich przynależności gatunkowej, jednak wciąż niewiele wiadomo o ich odbiorcach. Proponowany projekt postanawia wypełnić lukę poprzez skupienie się na analizie odbioru tej literatury w środowisku jej pierwotnych czytelników: mieszkańców Krakowa XVI, XVII i XVIII wieku. Jego podstawowe cele wyrazić można następującymi pytaniami:

- Czy mieszkańcy dawnego miasta mogli traktować literaturę jako rozrywkę?
- Jakie teksty czytali dla własnej przyjemności? Jakie czynniki decydowali, które wybierali te, a nie inne utwory?
- Jak poznawali te teksty? Czy ich znajomość zawsze była skutkiem samodzielnej lektury? Czy trzeba było w ogóle umieć czytać, aby być ich użytkownikiem?
- Skąd brali się odbiorcy tego typu tekstów: jak byli liczni, jakie mieli wykształcenie, jakimi środkami finansowymi dysponowali, jaki był ich stan społeczny?

Projekt interesuje się zarówno tekstami, jak i ich użytkowaniem: uzupełnia rozważania na temat budowy utworów analiz tworzenia i funkcjonowania ich w środowisku publicznym. By tego dokonać, zestawia informacje na temat rozwoju szkolnictwa, drukarstwa, księgarstwa oraz innych czynników wpływających na pojawienie się nowych odbiorców tekstu literackiego i odpowiedzialnych za spełnianie ich potrzeb lekturowych. Projekt odwołuje się do współczesnych badań nad piśmiennictwem (Jack Goody, M.T. Clanchy czy mediewiści z Uniwersyteit Utrecht): studia nad tym, co sposoby użytkowania pisma mówią nam o danym społeczeństwie pomogą w dokonaniu nieprzeprowadzonej dotychczas analizy możliwości percepcyjnych czytelników tekstów popularnych.

Ważnym elementem projektu będzie oparcie przeprowadzonych badań na przechowywanych głównie w Archiwum Narodowym w Krakowie dokumentach rękopiśmiennych w rodzaju inwentarzy drukarskich i księgarskich oraz testamentów posiadaczy księzek, do tej pory niewykorzystywanych przez historyków tej literatury.

Przeprowadzone w ramach projektu badania nie tylko pomogą zrozumieć lepiej dawną literaturę popularną, ale pomogą też zweryfikować wiele wciąż utrzymywanych się sądów na temat jej samej i jej odbiorców.